

Black Matter

et fotografi af Sophia Kalkau

Sophia Kalkau: **Black Matter**, 2012 |
Teknik: Lucia-print | Format: 42 × 61 cm |
Papir: Breathing Optica One 300 gram |
Oplag: 400 | Signeret og dateret |

Sophia Kalkau (f. 1960) tog afgang fra Det Kgl. Danske Kunstakademi i 1996. Siden har hun været særdeles aktiv først og fremmest som billedhugger, men i de senere år i stigende grad også inden for det fotografiske medie. I sine skulpturer arbejder Kalkau med et ved første øjekast klart, enkelt, ja næsten puristisk udtryk af elementære, geometriske former.

Oftest holdt i hvidt, toner skulpturerne frem som simple former – en kugle, en kegle, et rør – som ikke røber sit materialemæssige ophav, men blot fremtræder som sært abstrakte figurationer, hvis tyngde, styrke og klang forbliver skjult. I al deres haikuagtige enkelhed fremstår de som gåder, der indhyller svimlende dybder i et slør af glat og

Sort Søjle | 2012 | Bronze | 470 cm × 200 cm

sluttet enhed. De mandsstore former, sokkelløst hvilende direkte på gulvet, taler til ens krop, appellerer til berøring, men afskrækker i deres intimiderende hvidhed og perfektionerede formfuldendthed samtidig fra ethvert forsøg på kontakt. I deres subtile kombinationer af enkelthed og kompleksitet opstiller Kalkaus skulpturer en slags kroppens matematik, kalkulationer over tyngdekraftens effekter, balancens præcision, tiltrækningens uafvendelighed.

Sideløbende med sit arbejde med skulptur har Kalkau et virke som lyriker og essayist, hvilket har resulteret i en lang række små udgivelser fra hendes hånd. Viften af publikationer strækker sig fra æstetiske refleksioner i *Æstetik... at svare verden igen med værket* (1996) over det essayistiske manifest *Små ryk* (1999) til dramaet *Kettys have. Et drømmespil* (2003). Selv om publikationerne genre-mæssigt er meget forskellige i deres udtryk, er Kalkaus skriftpraksis generelt

Entwined | 2011 | Lucia-print | 1 af en serie på 4 | Hver 67 × 200 cm

karakteriseret ved en eftertænksomhed, en sensibilitet og et engagement, som spejler den insisterende og udstrakte grundighed og fordybelse, hendes skulpturelle arbejder også er rundet af.

Til Den Danske Radeerforening har Kalkau lavet værket *Black Matter*. Det forener på en måde de hovedspor i hendes kunstneriske arbejde, som er nævnt oven for: en praksis omkring skriften og skulpturen. Værket er naturligvis noget helt tredje, nemlig et fotografi. Den engelske opfinder af fotografiet, Henry Fox Talbot, beskrev poetisk teknologien som resultatet af en »naturens blyant«, fordi det fotografiske billede på nærmest magisk vis syntes at indskrive sig i den lysfølsomme emulsion uden menneskets mellemkomst. Som ordet fotografi selv indikerer, er der tale om en »lysets skrift«. Hvis lysskriften udgøres af et alfabet, er dets yderpoler sort og hvidt, mørke og lys, negativ og positiv. *Black Matter* leger tydeligvis med denne elementære di-

mension af den fotografiske teknik, idet motivet i sin kompositoriske stringens opererer med modsætningen mellem det sorte og det hvide. Ved første øjekast er billedet ikke stort andet end denne markante kontrast mellem det mørke og det lyse, så skarpt og grafisk står modsætningen optegnet. Kigger man nøjere efter toner et større spektrum af mellemtoner og farver imidlertid op i motivet, og en figur giver sig til kende. Den sorte masse eller det sorte stof, som giver værket dets titel, viser sig at være et tyndt tekstil, der bag de bløde foldekast antyder en nøgen krop. De varme toner af huden på den siddende, foroverbøjede krop kan svagt anes bag det sorte stof, som indhyller den komplet, ligesom konturerne af ryggen, en ankel og en arm fornemmes. Frem ad det sorte stof dukker også en rund form med en forhøjning i midten, en mærkelig metallisk maskindel eller grotesk protese, der forekommer sammenvokset med det indhyllede legeme. Måske er det en slags kamera, og kroppen er formummet bag dets sorte klæde, som fotografierne i kameraets første tid. Måske peger kameraet tilbage mod os. Skulptur og krop er under alle omstændigheder sammenvokset her, ikke ulig den gådefulde leg med skulpturmediet, som Man Ray praktiserede i sit berømte værk *Lénigma d'Isidore Ducasse* (1920), hvor han med reference til digteren Ducasses billedskabende og surrelle sentens om »det tilfældige møde på et operationsbord mellem en symaskine og en paraply« svøbte en symaskine i lærred, snørede den i reb og fotograferede det resulterende objekt. Kalkaus tilslørede skulpturkrop, anbragt på en hvid plint, viderefører hyldesten til denne skønhedens dybe mystik, hvilket også den bogstavelige forståelse af titlen – nemlig som universets sorte huller – viser. På alle

Folds | 2008 | Lucia-print | 5 | Hver 60 × 170 cm

Red Suite | 2007 | Lucia-print | 3 |
Hver 103 × 145 cm

måder bevæger værket sig på grænsen af vores fatteevne, og drager os i retning af det, vi ikke kender, det vi ikke kan se.

Black Matter er et værk, der lægger sig i forlængelse af Kalkaus vedholdende interesse for sammenhængen mellem krop og skulptur. I fotografiske serier som fx *Red Suite* (2007), *Folds* (2008) og *Entwined* (2011) har hun brugt sig selv i fotografiske studier af kroppens fotoskulpturelle potentialer. *Black Matter* demonstrerer, hvor mesterligt Kalkau behersker arven fra den klassiske billedhuggerkunst og samtidig er i stand til at omsætte den til nye medier med krops- og kønsmæssige implikationer, der taler direkte ind i samtiden.

Rune Gade
– maj 2012

Andre af Sophia Kalkaus værker kan ses på www.kalkau.dk

Kære medlemmer

Foreningens forrige medlemsudgivelse, som I modtog i december, bestod af 6 små linoleumssnit af Svend-Allan Sørensen, Gudrun Hasle, Pind, Lene Adler Petersen, Henriette Heise og Pernille Kapper Williams, alle udført i samme teknik, farve og format. Udgivelsen blev rigtig godt modtaget og førte til adskillige nyindmeldelser i foreningen.

Den aktuelle udgivelse er ét fotografi af Sophia Kalkau med titlen *Black Matter*, i Lucia-print. Et Lucia-print er et pigmentbaseret inkjet printsystem udviklet af Canon, med 8 forskellige farver samt to grå nuancer og mat eller blank sort. Et Lucia-print kan således spænde over et stort farverum med bløde overgange. *Black Matter* er printet på Breathing Optica One, 300g, 100% bomuldspapir, som medfører at der kan opnås dybe sorte nuancerer. Selve printningen foregår ved at opvarmet blæk indeholdende farvepartikler, sprøjtes direkte på papiret i små dråber helt ned til 4 picoliter. Farvepartiklerne forventes at kunne bevare lysægtigheden bag glas i mere end 100 år. Vi håber I vil tage godt imod dette smukke værk som kunstneren egenhændigt har fremstillet hvert enkelt eksemplar af til foreningens medlemmer.

Medlemstilbud

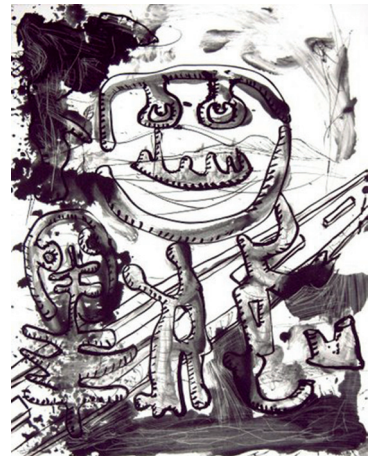
Da vi har konstateret, at der er stor interesse for tidligere medlemsudgivelser har vi udvalgt et antal dubletter fra foreningens arkiv, som vi tilbyder jer som medlemmer at at erhverve til medlemspris. Det drejer sig om et fotografi af Krass Clement, to fotografure af Erik Steffensen (som kan erhverves samlet eller enkeltvis) og en stor radering af Albert Oehlen, alle i et oplag. Herudover fire offsettryk af Ilya Kabakov, som netop er aktuel med nyåbnet udstilling på Heine Ostad Museum, Oslo, og endelig et værk bestående af tre fotografier af Katya Sander, for nylig aktuel med Guantanamo Performance på Museum of Modern Art, New York.

459 | Krass Clement | Pollensa | 1988
| Fotografi | 24 × 30 cm | Oplag: 25 |
Kr. 800 |

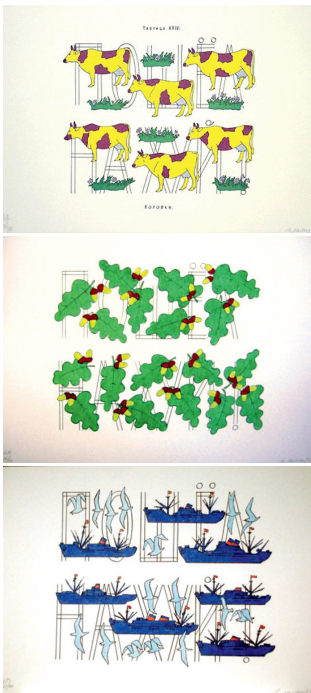
494 | Erik Steffensen | Rodin Pussy |
1997 | 2 fotografure | Hver 39 × 45 cm |
Oplag: 25 | Kr. 800/1.400 parret |

495 | Albert Oehlen | Uden titel |
1998 | Radering | 54 × 42 cm |
Oplag: 25 | Kr. 3.500 |

515 | Katya Sander | **Begivenhed (Tifo)** | 2008 | 3 fotografier | Hver 21,7×33 cm | Oplag: 400 | Kr. 1.200 |

499 | Ilya Kabakov | **The Children's Colouring Book** | 1994-95 | 3 offsettryk | 32,5×44,5 og 29×40,5 cm | Oplag: 100 | Kr. 2.800 pr. stk. |

Bestilling

Medlemmerne kan bestille de tilbudte værker hos foreningens kasserer Christian Foghmar, Dr. Tværgade 28, 1.th. 1302 København K. Tlf. 4140 3929, mail@dendanskeradeerforening.dk Bestillinger noteres i den rækkefølge de modtages og fremsendes, når betalingen er modtaget (ekspeditionsgebyr kr. 60).

Eftersyn

De tilbudte værker kan ses, før eventuelt køb, ved henvendelse til foreningens formand Niels Starck, Nyvej 12A, 4.tv., 1851 Frederiksberg C. Tlf. 33 22 63 20. E-mail: nielsstarck@gmail.com. Det er muligt at melde sig ind i foreningen samtidig med, at man foretager bestilling.

Den Danske Radeerforening

Foreningen har til formål at udgive originalgrafik, og anden kunst på papir af høj kvalitet samt at udbrede kendskabet til den aktuelle billedkunst. Vi udgiver værker af væsentlige nutidskunstnere, fortrinsvis på et tidligt tidspunkt i deres karriere, hvor vi med udgivelsen kan være med til at præsentere kunstnerne for et større publikum. Hver udgivelse ledsages af bladet Medlemsnyt hvori vi informerer om udgivelserne, kunstnerne bagved, og om foreningens virke i øvrigt. Foreningen arrangerer endvidere – ved særlige lejligheder – udstillinger med egne udgivelser.

Foreningens ledelse

Som oplyst i forrige nummer af Medlemsnyt foreslog bestyrelsen på den ordinære generalforsamling, den 21.februar 2012, at ændre foreningens love, så at bestyrelsen, i stedet for at bestå af 5 medlemmer og 2 suppleanter, fremover kom til at bestå af 7 bestyrelsesmedlemmer.

Da generalforsamlingen, pga. antallet af fremmødte medlemmer, ikke var beslutningsdygtig i forhold til lovændringen, blev der ved bekendtgørelse i dagbladet Politiken iht. foreningens love, indkaldt til en ekstraordinær generalforsamling der blev afholdt den 16.april. Her blev forslaget enstemmigt

vedtaget hvorefter generalforsamlingen valgte følgende bestyrelse: Kristina Ask, billedkunstner; Henriette Bretton-Meyer, kunstnerisk leder af Overgaden, Institut for Samtidskunst; Christian Foghmar, cand.mag.; Rune Gade, lektor i kunsthistorie ved Institut for Kunst- og Kulturvidenskab, Københavns Universitet; Nils Erik Gjerdevik, billedkunstner og Niels Starck, arkitekt MAA (formand).

Medlemsskab

Alle kan blive medlem af Den Danske Radeerforening. Et medlemskab koster fortsat kun 420 kr. årligt. For dette beløb modtager medlemmerne to gange årligt én udgivelse gratis samt ret til at erhverve andre af foreningens udgivelser til medlemspris. Endvidere foreningens blad Medlemsnyt, der tilsendes sammen med hver medlemsudgivelse. Indmeldelse sker ved henvendelse til foreningens kasserer Christian Foghmar, Dr. Tværgade 28, 1.th. 1302 København K. Tlf. 4140 3929. E-mail: mail@danske-radeerforening.dk eller eventuelt til formanden: Niels Starck, Nyvej 12A, 4.tv., 1853 Frederiksberg C. Tlf. 3322 6320. E-mail: nielsstarck@gmail.com

Næste medlemsudgivelse

Bestyrelsen forventer, at kunne udsende den næste medlemsudgivelse i november måned 2012.

www.dendanskeradeerforening.dk

Vi henleder opmærksomheden på foreningens hjemmeside, hvor medlemmer – og andre interesserede – kan finde oplysninger om foreningens udgivelser og virke. Her kan der også ses afbildninger, og omtale, af et stort antal af tidligere udgivne grafiske- og fotografiske værker, originale papirarbejder og bøger mv. Her findes også oplysninger om Arthur Køpckes Mindefond, som er stiftet af foreningen i 1982.